

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Fairtrade produkce kávy v Tanzanii

Autor práce: Aneta Seidlová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Cíle i výzkumné otázky jsou v úvodu práce jasně formulovány, autorka se od nich v práci nijak výrazně neodchyluje a směřuje k jejich zodpovězení v kap. Výsledky. V části „Teoretické vymezení“ je k nim vytvořen širší kontext, který nadále ozřejmuje jejich volbu v souvislostech konceptu Fairtrade. Rozsah výzkumných otázek i vytčených cílů je definován realisticky, což autorce umožňuje jejich spolehlivé naplnění.

Práce s literaturou

Autorka se v práci opírá o dostatečné množství relevantních zdrojů, s literaturou i odkazy na ni pracuje korektně, jediným lapsem, na který jsem narazil, je absence publikace Ruben et al. (2009) v seznamu literatury. Citační norma sice neodpovídá nejběžněji používaným standardům (za něž považuji Harvard či Chicago), předpokládám ale, že se jedná o usus na domovském pracovišti obvyklý. Autorka je v jeho používání každopádně konzistentní.

Metodika práce

Těž kap. Metodologie je zpracována pečlivě a odpovídá standardům kladeným na bakalářské práce. Autorka v ní srozumitelně a přijatelně zdůvodňuje svá východiska i metodu polostrukturovaného rozhovoru, která se vzhledem ke zvolenému výzkumnému cíli a časovému limitu pro pobyt v terénu jeví jako vhodně zvolená. Oceňuji, že si tato omezení uvědomuje a svým zjištěním přikládá přiměřenou důležitost. Obvyklým problémem je výběr reprezentativního vzorku respondentů, který je dobré volit (opět) po delším pobytu ve zkoumané lokalitě a hlubším poznání místních poměrů. Vzhledem k omezeným možnostem a faktu, že autorka zřejmě vstupovala do zcela neprobádaného terénu, lze její postup hodnotit též jako relevantní.

Jisté výhrady mám k formě otázek, které autorka v rámci dotazování používala. Zejména v části týkající se dopadu klimatické změny jsou otázky dosti návodné, takže hrozí, že se jí respondenti stylizovali do odpovědí. I když si je autorka vědoma metodologické problematičnosti kladení příliš nejasných otázek (s. 36), v tomto případě bych považoval za vhodnější formulace typu: „Mají na kvalitu a množství produkce vliv přírodní podmínky? A pokud ano, pak které?“ Takto by autorka snížila riziko, že budou jiné přírodní vlivy opomenuty nebo že dostane odpověď v souladu s otázkou právě z důvodů stylizace respondenta, k níž by při jinak položeném dotazu dost možná nedošlo. Opravdu silným potvrzením významu klimatických změn pro pěstování kávy by bylo, kdyby jej jakožto důležitý respondenti uvedli, aniž by k němu byli otázkou nasměrováni. (Za předpokladu, že nejsou tématem dlouhodobě „masírování“ podobně, jako populace v rozvinutých zemích.)

Analytická část práce

Část analyzující situaci ve zkoumané lokalitě, roli fairtrade družstev i vlastní shrnutí a interpretace výsledků šetření, je zpracována se stejnou pečlivostí, jako celá práce. Nevyskytují se zde nelogická, nesouvisající či nevysvětlená tvrzení, text je konzistentní a chronologicky strukturovaný. Popis obsažený v teoretické části je účelný pro pochopení části empirické. Snad jedinou obtížněji proniknutelnou pasáží práce jsou shrnutí autorčiných zjištění v kap. 4. Při snaze spojit citované výroky do souvislého textu se občas obtížně hledají těsné souvislosti mezi reakcemi respondentů a kladenými otevřenými otázkami. Možná by zde lépe posloužilo prosté sestavení odpovědí do tabulky s otázkami na jedné a odpověďmi respondentů na druhé straně. Alespoň v závěru. To je ale spíše návrh do budoucna, pokud by autorka uvažovala o pokračování ve výzkumu. V práci použitý způsob je nicméně při podobných výzkumech obvyklý.

Závěry práce

Cíle vytýčené v úvodu práce byly splněny a výzkumné otázky v rámci daných možností uspokojivě odpovězeny.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citací úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář

Snad jedinou drobnou typografickou chybou, na níž jsem narazil, je omylem odsazený osmý řádek na s. 16.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce

Aneta Seidlová předložila kvalitně zpracovanou bakalářskou práci, které je těžko cokoli podstatného vytknout. Autorka svou práci dokázala, že má všechny předpoklady potřebné pro zpracování odborného tématu do podoby akademické práce a to v kvalitě pro bakalářskou úroveň nadstandardní. Její výzkumná zjištění nepochybně přispívají k bližšímu poznání zkoumaného tématu a byla by škoda výsledky nepublikovat v některém z relevantních odborných časopisů v oboru.

Předloženou práci doporučuji / ~~nedoporučuji~~ k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

1. Čím si autorka vysvětluje obrovskou rozkolísanost výnosů družstva KDCU? Na s. 33 uvádí výnosy 1300 tun za rok 2015, předpoklad 4500 tun za letošní rok a v kontrastu k tomu 15000 tun jako historické maximum. Řádový rozdíl je při nejmenším závažný.
2. Nabyla autorka při vlastních rozhovorech dojmu, že respondenti opravdu rozumí významu změny klimatu v širších souvislostech? Z citovaných úryvků to vyznívá spíše tak, že vnímají jakousi nejasnou souvislost mezi poklesem srážkových úhrnů, zvyšováním teploty, erozí a potřebou sázet stromy. Klimatická změna pak pro ně znamená spíše novou interpretaci procesů, které probíhaly vždy.
3. Na s. 46 uvádíte: „KCU2, KCU3 a KCU1 se shodli, že: „objem produkce se snižuje kvůli změně klimatu ... je méně srážek, což vede k půdním erozím ...“. Kausalita se tady zdá být obrácená. Můžete vysvětlit, proč tomu tak je? Je odpověď kompletní?

Datum: 1.6. 2015

Autor posudku: Mgr. Tomáš Daněk, Ph.D.

Podpis: